

POLSKIE
TOWARZYSTWO
SOCJOLOGICZNE

UNIWERSYTET
WARMIŃSKO-MAZURSKI
W OLSZTYNIE

PROGRAM OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ PT.

The Programme of the Scientific Conference entitled

Religia w społecznym kontekście:

etniczność-kultura-struktura

(Religion in a social context: ethnicity-culture-structure)

(Религия в социальном контексте: этническая-культура-структура)

Organizatorzy / Organizers:

KATEDRA SOCJOLOGII

UNIWERSYTETU WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W OLSZTYNIE,

POLSKIE TOWARZYSTWO SOCJOLOGICZNE

SEKCJA SOCJOLOGII RELIGII,

SEKCJA SOCJOLOGII ETNICZNOŚCI,

a także

WYDZIAŁ TEOLOGII

UNIWERSYTETU WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W OLSZTYNIE

**Wydarzenie zostało objęte patronatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Jarosława Gowina / The event was under the patronage of the Minister of Science
and Higher Education, Jarosław Gowin**

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

7-8 czerwca 2018 r., Olsztyn

KOMITET NAUKOWY KONFERENCJI / Scientific Committee of the Conference:

prof. zw. dr hab. Marek Sokolowski – Przewodniczący Komitetu, kierownik Katedry Socjologii UWM, Olsztyn

dr hab. Bożena Domagała, prof. UWM – Katedra Socjologii UWM, Olsztyn

dr hab. Andrzej Michalak, prof. UWM – Katedra Socjologii UWM, Olsztyn

ks. dr hab. Jacek Pawlik, prof. UWM – Katedra Nauk o Rodzinie, Wydział Teologii UWM, Olsztyn

prof. zw. dr hab. Andrzej Kaleta – Instytut Socjologii, UMK, Toruń

prof. dr hab. Andrzej Wójtowicz – Instytut Socjologii, UKSW, Warszawa

prof. dr hab. Maria Libiszowska-Żółtkowska – Instytut Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji UW, Warszawa

dr hab. Elżbieta Firlit, prof. SGH – Zakład Socjologii w Instytucie Filozofii, Socjologii i Socjologii Ekonomicznej, SGH, Warszawa

prof. Armen Saakyan – kierownik Katedry Pracy Socjalnej i Socjologii, Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny w Erewaniu, Armenia

prof. Elena Suchova – dziekan Wydziału Socjologii, Państwowy Uniwersytet Smoleński, Rosja

KOMITET ORGANIZACYJNY KONFERENCJI / Organizing Committee of the Conference:

dr Michał Łyszczarz – Katedra Socjologii UWM, Olsztyn, tel. 507-974-166, e-mail: michal.lyszczarz@interia.pl

dr Radosław Sierocki – Katedra Socjologii UWM, Olsztyn, tel. 500-684-810, e-mail: rsierocki@wp.pl

dr Agnieszka Zduniak – Katedra Socjologii UWM, Olsztyn, tel. 609-389-521, e-mail: a.zduniak@op.pl

ks. dr hab. Marek Żmudziński – Dziekan Wydziału Teologii UWM, Olsztyn

dr hab. Maria Sroczyńska, prof. UKSW – kierownik Zakładu Socjologii Rodziny, Edukacji i Wychowania UKSW, Warszawa, przewodnicząca Sekcji Socjologii Religii PTS, e-mail: mariasroczyńska@wp.pl

dr hab. Dorota Hall, prof. IFIS PAN – Instytut Filozofii i Socjologii PAN, Sekcja Socjologii Religii PTS

dr hab. Stella Grotowska – Wydział Humanistyczny Akademii Górniczo-Hutniczej, Kraków, Sekcja Socjologii Religii PTS

dr hab. Marcin Dębicki – Instytut Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego, przewodniczący Sekcji Socjologii Etniczności PTS, e-mail: md4@wp.pl

CZWARTEK / Thursday (07.06.2018)

Katedra Socjologii UWM, ul. F. Szrajbera 11, 10-007 Olsztyn

OTWARCIE KONFERENCJI / The Opening of the Conference, godz. 9.00-9.30, s. 117

Wystąpienia w imieniu organizatorów: **dr Cezary Kurkowski** (Prodziekan Wydziału Nauk Społecznych UWM), **ks. dr hab. Marek Żmudziński** (Dziekan Wydziału Teologii UWM), **dr hab. Maria Sroczyńska, prof. UKSW** (przewodnicząca Sekcji Socjologii Religii PTS), **prof. zw. dr hab. Marek Sokołowski** (Kierownik Katedry Socjologii UWM)

Dr Wojciech Muszyński (UWM), *20 lat Katedry Socjologii w Olsztynie*

SESJA PLENARNA / Plenary Session (moderator: prof. zw. dr hab. Marek Sokołowski):
godz. 9.30-10.50, s. 117

9.30-10.00 **Prof. Armen Saakyan** (Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny w Erewaniu, Armenia), *Роль и значение религии в судьбе армянского народа (Rola i znaczenie religii w życiu Ormian)*

10.00-10.25 **Dr hab. Bożena Domagała, prof. UWM** (UWM), *Polska i katolicyzm w modernizującej się Polsce (wyniki badań socjologicznych i dyskursy publiczne)*

10.25-10.50 **Prof. dr hab. Ireneusz Krzemiński** (UW), *Budowanie mitu: udział ludzi Kościoła w obrazie "zamachu smoleńskiego"*

10.50-11.00 **dyskusja**

Przerwa kawowa / Coffee break, godz. 11.00-11.20, s. 108

SESJA I: Społeczno-kulturowe uwarunkowania współczesnej religijności w Polsce / Socio-cultural determinants of contemporary religiosity in Poland (moderator: dr hab. Maria Sroczyńska, prof. UKSW), **godz. 11.20-13.30, s. 117**

11.20-11.40 **Dr hab. Sławomir Mandes** (UW), *Sekularyzacja, ale jaka? Religijność Polaków w świetle najnowszych danych Europejskiego Sondażu Wartości*

11.40-12.00 **Ks. dr Wojciech Sadłoń SAC** (ISKK), *Post-tradycyjny katolicyzm jako kategoria opisu polskiej religijności*

12.00-12.20 **Dr hab. Elżbieta Firlit, prof. SGH** (SGH), *Sacrum w przestrzeni publicznej Polski – symboliczny i materialny splot tożsamości religijnej i narodowej*

12.20-12.40 **Ks. dr Remigiusz Szauer** (NI UAM w Pile), *Autostopowicze i uciekinierzy? Wpływ przynależności terytorialnej na postawy wobec Kościoła wśród młodzieży licealnej Pomorza Środkowego*

12.40-13.00 **Dr Artur Wysocki** (UMCS), *Religijność a tożsamość narodowa Polaków na podstawie badań sondażowych*

13.00-13.20 **Mgr Marta Bożewicz** (UW), *Jak badać religijność Polaków? Elaboracja i propozycja nowego podejścia*

13.20-13.30 **dyskusja**

SESJA II: Związki religii z narodem – wybrane aspekty badawcze i metodologiczne / Relations between religion and nation – selected research and methodological aspects (moderator: Dr hab. Bożena Domagała, prof. UWM), **godz. 11.20-13.30, s. 115**

11.20-11.40 **Dr Wojciech Muszyński** (UWM), *Nowe media a tożsamość kulturowa i religijna polskich emigrantów*

11.40-12.00 **Dr Maria Rogińska** (UP w Krakowie), *Wszechświat, człowiek, cel. Kulturowe uwarunkowania (nie)wiary polskich i ukraińskich przyrodników*

12.00-12.20 **Dr Elżbieta Mudrak** (WSiE TWP w Olsztynie), *Wybrane problemy badań grup religijnych*

12.20-12.40 **Dr Amadeusz Citlak** (PAN), *Modalność religijności w świetle złożoności społecznej i dążeń kratycznych*

12.40-13.00 **Ks. dr Artur Wysocki** (UKSW), *Zróżnicowanie etniczno-narodowe we francuskich parafiach katolickich i jego konsekwencje dla życia religijnego*

13.00-13.20 **Mgr Adam Konopka** (UG), *Katolicy a trwałość narodu. Znaczenie pojęcia 'narodu' w dyskursie na temat regulacji urodzeń w prasie katolickiej w PRL-u*

13.20-13.30 **dyskusja**

Przerwa obiadowa / Lunch break, godz. 13.30-14.10, s. 128

SESJA III: Forum Nowej Książki / New Book Forum (moderator: Dr hab. Elżbieta Firlit, prof. SGH), **godz. 14.10-16.00, s. 117: *Między konstrukcją a dekonstrukcją uniwersum znaczeń. Badania religijności młodzieży akademickiej w latach 1988-1998-2005-2017***, red. S. H. Zaręby i M. Zarzeckiego, WWN, Warszawa 2018

14.10-14.25 **Ks. prof. zw. dr hab. Sławomir H. Zaręba** (UKSW), *Eskapizm eklezjalny, czyli deinstytucjonalizacja życia religijnego. Casus religijnej aktywności młodzieży akademickiej w Polsce*

14.25-14.40 **Dr Marcin Zarzecki** (UKSW), *Netsfera jako przestrzeń rozwoju życia religijnego: kategorie analityczne "online religion" i "religion online" w badaniach młodzieży akademickiej w Polsce*

14.40-14.55 **Dr Tomasz Korczyński** (UKSW), *Młodzież akademicka i jej wartości w latach 1988-2017*

14.55-15.10 **Dr Wojciech Klimski**, (UKSW), *Wiara religijna studentów w procesie przemian*

15.10-15.25 **Dr Katarzyna Uklańska** (UKSW), *Subsydialna funkcja wiary religijnej. Opinie młodzieży akademickiej na podstawie badań empirycznych*

15.25-15.40 **Dr hab. Maria Sroczyńska, prof. UKSW** (UKSW), *Religia i normy moralne – sfera intymna w życiu młodzieży akademickiej*

15.40-16.00 **Dr Marcin Choczyński** (UKSW), **mgr Agata Rozalska** (UKSW), *Dążenia poznawcze młodzieży akademickiej: zainteresowania i postępy w nauce a kulturowa percepcja świata*

SESJA IV: Religia i etniczność w lustrze mediów / Religion and ethnicity in the media mirror (moderator: Prof. dr hab. Ireneusz Krzemiński), **godz. 14.10-16.00, s. 115**

14.10-14.30 **Dr hab. Stella Grotowska** (AGH), *Zderzenie cywilizacji i sekularyzacja przestrzeni publicznej – obraz religii w „nowym ekosystemie medialnym” na przykładzie konserwatywnych portali informacyjnych*

14.30-14.50 **Dr Michał Łyszczarz** (UWM), *Problematyka tatarska w programach o mniejszościach etnicznych i narodowych Anny Sobeckiej („Kalejdoskop” w Radiu Gdańsk, „Mozaika” w Sky Orunia)*

14.50-15.10 **Dr Magdalena Żmijkowska** (UWM), *Wizerunek medialny Wojciecha Polaka, Prymasa Polski na łamach polskiej prasy w latach 2014-2017*

15.10-15.30 **Dr Marta Cichy** (UWM), *Wiara a tematy społeczne i polityczne w programie publicystycznym „Kościół Wydarzenia Komentarze” w Radiu Plus w 2016 roku*

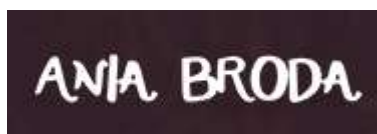
15.30-15.50 **Dr Radosław Sierocki** (UWM), *Kościół w nowych mediach – analiza sieciowa*

15.50-16.00 **dyskusja**

Przerwa kawowa / Coffee break, godz. 16.00-16.30, s. 108

Wycieczka autokarowa do sanktuarium w Gietrzwałdzie / Bus trip to the sanctuary in Gietrzwałd, godz. 16.30-19.30 (wyjazd spod parkingu na tyłach budynku Wydziału Sztuki tj. od ulicy Górnej)

Recital Ani Brody – piosenkarki i cymbalistki. Uroczysta kolacja – bankiet / Ania Broda Recital. Banquet, godz. 20.00 (Przystań Kortowska, ul. Jana Heweliusza 28)

www.aniabroda.com

PIĄTEK / Friday (08.06.2018)

Katedra Socjologii UWM, ul. F. Szrajbera 11, 10-007 Olsztyn

SESJA V: Religia i etniczność: wzajemne relacje, przemiany, perspektywy / Religion and ethnicity: mutual relations, transformations, perspectives (moderator: Dr Michał Łyszczarz), **godz. 9.30-11.50, s. 117**

9.30-9.50 **Dr hab. Halina Mielicka-Pawłowska, prof. UJK** (UJK), *Struktura ethnosu jako podstawa tożsamości kulturowej*

9.50-10.10 **Dr hab. Paweł Prüfer, prof. AJP** (AJP w Gorzowie Wielkopolskim), *Natura i struktura teorii religione diffusa Roberto Ciprianiego – osobliwość kontekstu, uniwersalizm koncepcji*

10.10-10.30 **Dr Maciej Krzywosz** (UwB), *Koncepcje obecności religii w sferze publicznej społeczeństwa postsekularnego. Między socjologią religii José Casanovy, a filozofią społeczną Richarda Rorty'ego*

10.30-10.50 **Dr Piotr Wiench** (SGGW), *Religia etniczna – między etnosem i religijnością*

10.50-11.20 **Dr Goar Mkoyan** (Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny w Erewaniu, Armenia), *Армянская Апостольская Церковь и духовные ценности двух поколений в современном армянском обществе (Apostolski Kościół Ormiański i duchowe wartości dwóch pokoleń współczesnego społeczeństwa Armenii)*

11.20-11.40 **Mgr Wiktor Józef Jesionek** (UG), *Prawosławie jako komponent tożsamości moldawskich Gagauzów*

11.40-11.50 **dyskusja**

Przerwa kawowa / Coffee break, godz. 11.50-12.20, s. 108

SESJA VI: Religia i etniczność w kontekście polityki i procesów migracyjnych / Religion and ethnicity in the context of policy and migration processes (moderator: Dr hab. Halina Mielicka-Pawłowska, prof. UJK), **godz. 12.20-14.10, s. 117**

12.20-12.40 **Dr hab. Walter Żelazny, prof. UwB** (UwB), *Od etniczności przez religię kulturową i język do państwa laickiego, którego raison d'être jest tradycja religijna, na przykładzie Izraela i Quebecu*

12.40-13.00 **Dr hab. Roman Marcinkowski** (UW), *Religia w społecznym kontekście na przykładzie judaizmu talmudycznego*

13.00-13.20 **Dr hab. Dorota Hall, prof. IFIS PAN** (PAN), *Tożsamość etniczno-religijna w obliczu kryzysu uchodźczego: perspektywa młodych Polaków i Polek*

13.20-13.40 **Mgr Ewa Garstka** (UKSW), *Praktyki kulinarne a tożsamość imigrantów (casus Polaków w Irlandii)*

13.40-14.00 **Mgr Katarzyna Wasiak** (UŁ), *Religia i etniczność, czyli związek mobilizacji politycznej. Kazus Jugosławii*

14.00-14.10 **dyskusja**

SESJA VII: Religia i etniczność w wymiarze lokalnym i regionalnym / Religion and ethnicity in the local and regional dimension (moderator: Dr Agnieszka Zduniak), **godz. 12.20-14.10, s. 115**

12.20-12.40 **Dr Agnieszka Zduniak** (UWM), *Wizualne przedstawienia religii i nowej duchowości w przestrzeni publicznej – na przykładzie Olsztyna i okolic*

12.40-13.00 **Dr Irena Kurasz** (UWr), *Naród – religia – tożsamość. Kościół Katolicki i Ewangelicko-Augsburski w życiu Niemców Dolnego Śląska w latach 1945-2018*

13.00-13.20 **Dr Stefan M. Marcinkiewicz** (UWM), *Sytuacja mazurskich ewangelików w powiecie Elk po drugiej wojnie światowej*

13.20-13.40 **Mgr Luiza Organek** (UW), *Religia tradycyjna a wspólnota etniczna. Przemiany religijności na Kaszubach*

13.40-14.00 **Mgr Irena Windyga-Jastrzębska** (UW), *Postawa wobec pracy przedstawicieli społeczności wiernych Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego*

14.00-14.10 **dyskusja**

Przerwa obiadowa / Lunch break, godz. 14.10-14.50, s. 128

SESJA VIII: Forum Nowej Książki / New Book Forum (moderator: Dr hab. Dorota Hall, prof. IFIS PAN), **godz. 14.50-15.30, s. 117**: *Miszna: Zeraim (Nasiona)* pod redakcją naukową Romana Marcinkowskiego, Wydawnictwo DiG, Warszawa 2013, ss. 327; *Miszna: Moed (Święto)* pod redakcją naukową Romana Marcinkowskiego, Wydawnictwo DiG, Warszawa 2014, ss. 299; *Miszna: Naszim (Kobiety)*, Wstęp, przekład z języka hebrajskiego i opracowanie: Roman Marcinkowski, Wydawnictwo DiG – Edition La Rama, Warszawa–Bellerive-sur-Allier 2016, ss. 455; Michał Warchał, Maria Rogińska, Piotr Stawiński, *Reformacja i nowoczesność*, Zakład Wydawniczy NOMOS, Kraków 2017

14.50-15.10 **Dr hab. Roman Marcinkowski** (UW), *Pierwsza polska edycja Miszny*

15.10-15.30 **Dr Michał Warchał** (UP w Krakowie), „*Wariacje weberowskie*”. *Wokół książki Reformacja i nowoczesność*

15.30-15.40 **Zamknięcie obrad i podsumowanie konferencji**